

blauw

Veteranenmonitor 2013

Onderzoek naar de Nederlandse opinie over veteranen

November 2013

Copyright © 2013 Blauw Research bv

Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Blauw Research. Dit rapport is geleverd onder de leveringsvoorwaarden van de MOA.

All rights are reserved. Nothing from this report may be copied, saved in an authorised data bank or be made public in any form, whether it be electronically, mechanically or through photocopies without prior consent from Blauw Research. This report has been created following MOA conditions.

Voorwoord

In opdracht van het Veteraneninstituut voert Blauw Research jaarlijks de Veteranenmonitor uit. Met dit onderzoek worden de bekendheid met en de opvattingen over militair optreden en veteranen in kaart gebracht.

Ook dit jaar hebben we de opinie van de Nederlandse bevolking over veteranen met veel plezier en interesse bevestigd en beschreven. We hopen dat deze rapportage een helder beeld geeft van de trends in publieke opinie ten aanzien van de Nederlandse veteranen en we wensen u veel leesplezier.

Rotterdam, november 2013

Anke Bergmans, senior projectmanager
Wessel Roose, projectmanager

Blauw Research
Weena 125
3013 CK Rotterdam
Tel: 010-4000900
www.blauw.com

Leeswijzer

In deze rapportage worden de resultaten van de Veteranenmonitor 2013 afgezet tegen de resultaten van 2012, 2011 en 2010. Significante verschillen ten opzichte van voorgaande jaren worden weergegeven met een groen (positief verschil) of rood kader (negatief verschil).

Daarnaast is er gekeken naar verschillen tussen jonge en oude Nederlanders en verschillende opleidingsniveau's. Ook is een vergelijking gemaakt tussen Nederlanders die zelf militair zijn (geweest) en Nederlanders die geen ervaring hebben in de krijgsmacht. Significante verschillen tussen deze laatste groepen worden beschreven in hoofdstuk 5.

Legenda

Ter verduidelijking van de onderzoeksresultaten worden in dit rapport belangrijke of opmerkelijke resultaten toegelicht aan de hand van pictogrammen.

Betekenis van de pictogrammen:

Positieve bevinding

Aandachtspunt

Opvallend resultaat

Aanvulling Blauw Research

Inhoudsopgave

1 Kort & Krachtig	5	Bijlage verantwoording	30
1.1 Achtergrond & onderzoeksdoelstelling	6		
1.2 Conclusies	7		
2 Visie op veteranen	8		
2.1 Houding ten opzichte van veteranen	9		
2.2 Associatie veteraan	10		
3 Militaire inzet – bekendheid en oordeel	11		
3.1 Belang deelname vredesoperaties	12		
3.2 Bekendheid inzet Nederlandse militairen	13		
3.3 Terechtheid inzet Nederlandse militairen	14		
3.4 Oordeel Nederlandse rol	16		
3.5 Waardering ingezette militairen	18		
4 Veteranen en de maatschappij	20		
4.1 Verantwoordelijkheid nazorg	21		
4.2 Bezuinigingen (na)zorg	22		
4.3 Belangstelling veteranen	23		
4.4 Stellingen m.b.t. veteranen	24		
5 Verschillen in achtergrond	27		
5.1 Verschil tussen wel/niet militair geweest	28		
5.2 Verschil tussen leeftijden door de tijd	29		

Hoofdstuk 1 Kort & Krachtig

Inzicht in de mening van Nederlanders over veteranen

Het Veteraneninstituut heeft onder andere als doel het bevorderen van de maatschappelijke waardering voor Nederlandse veteranen. Om inzicht te verkrijgen in deze waardering voor militairen en veteranen voert Blauw Research in opdracht van het Vi jaarlijks de Veteranenmonitor uit.

In deze Veteranenmonitor wordt in kaart gebracht hoe Nederlanders denken over veteranen. Tevens wordt de bekendheid met, de terechtheid van en de waardering voor verschillende missies in kaart gebracht. Ditzelfde geldt voor de mening van Nederlanders over diverse veteranenonderwerpen en de bekendheid met de landelijke en lokale veteranendagen. Dit jaar is ook ingezoomd op de mening over veteranen en de arbeidsmarkt.

In totaal hebben 1097 Nederlanders deelgenomen aan het onderzoek. Het veldwerk heeft plaatsgevonden in de periode 4 t/m 10 september 2013.

Op de volgende pagina's worden de belangrijkste en/of opvallendste resultaten van het onderzoek benoemd. Vervolgens worden alle resultaten van het onderzoek in kaart gebracht.

- 1 Kort & Krachtig
- 1.1 **Achtergrond & onderzoeksdoelstelling**

Nederlanders nog altijd positief over veteranen, maar kritischer over missies.

Nederlanders positief over veteranen, maar waardering voor veteranen neemt iets af:

- 76% heeft een positieve houding tegenover veteranen en 58% heeft (veel) belangstelling voor veteranen
- Nederlanders zien veteranen vooral als behulpzaam, plichtsgetrouw en moedig
- Ruim vier op de tien Nederlanders vinden militaire uitzendervaring van toegevoegde waarde op de civiele arbeidsmarkt
- Waardering voor veteranen is (iets) afgenomen

Nederlanders vinden waardering voor veteranen belangrijk

- De meeste Nederlanders (78%) vinden het goed dat jaarlijks de Nederlandse Veteranendag wordt georganiseerd
- Ook is men over het algemeen van mening dat veteranen bijzondere waardering verdienen (66%)
- Drie op de tien Nederlanders vinden dat Nederland zijn veteranen onvoldoende waardeert
- Ruime meerderheid vindt dat veteranen recht hebben op optimale nazorg en bijzondere waardering

Nederlanders kritischer over missies:

- 68% van de Nederlanders vindt deelname aan vredesmissies enigszins of van groot belang tegenover 76% in 2012
- Bekendheid met Nederlandse deelname aan missies is afgenomen
- Nederlanders vinden deelname aan missies minder vaak terecht en oordelen soms kritischer over de rol van Nederland

1 Kort & Krachtig

1.2 Conclusies

b

Er is geen voor de hand liggende reden voor de daling in waardering van ingezette militairen, maar een mogelijke verklaring is dat Defensie sinds de vorige meting een aantal keer negatief in het nieuws is geweest (denk hierbij aan onderwerpen als de JSF en Indonesië), en de relatie tussen de uitgaven van Defensie (JSF en dure missies) en de economische crisis speelt mogelijk ook een rol.

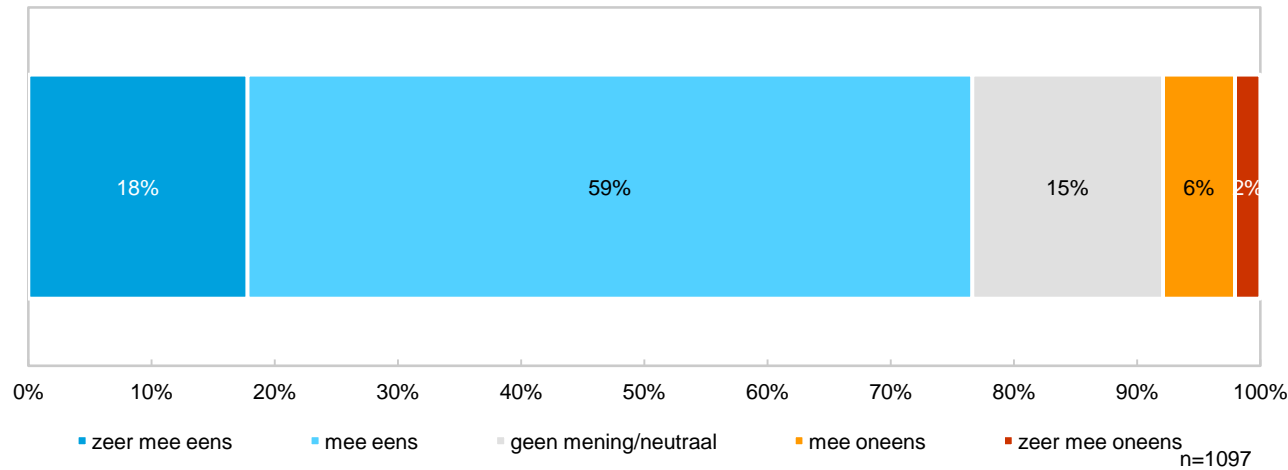
Hoofdstuk 2: Visie op veteranen

Ruim driekwart van de Nederlanders heeft een positieve mening over veteranen.

2.1 Houding ten opzichte van veteranen

 Mensen met een gemiddeld opleidingsniveau zijn bovengemiddeld positief over veteranen (65%).

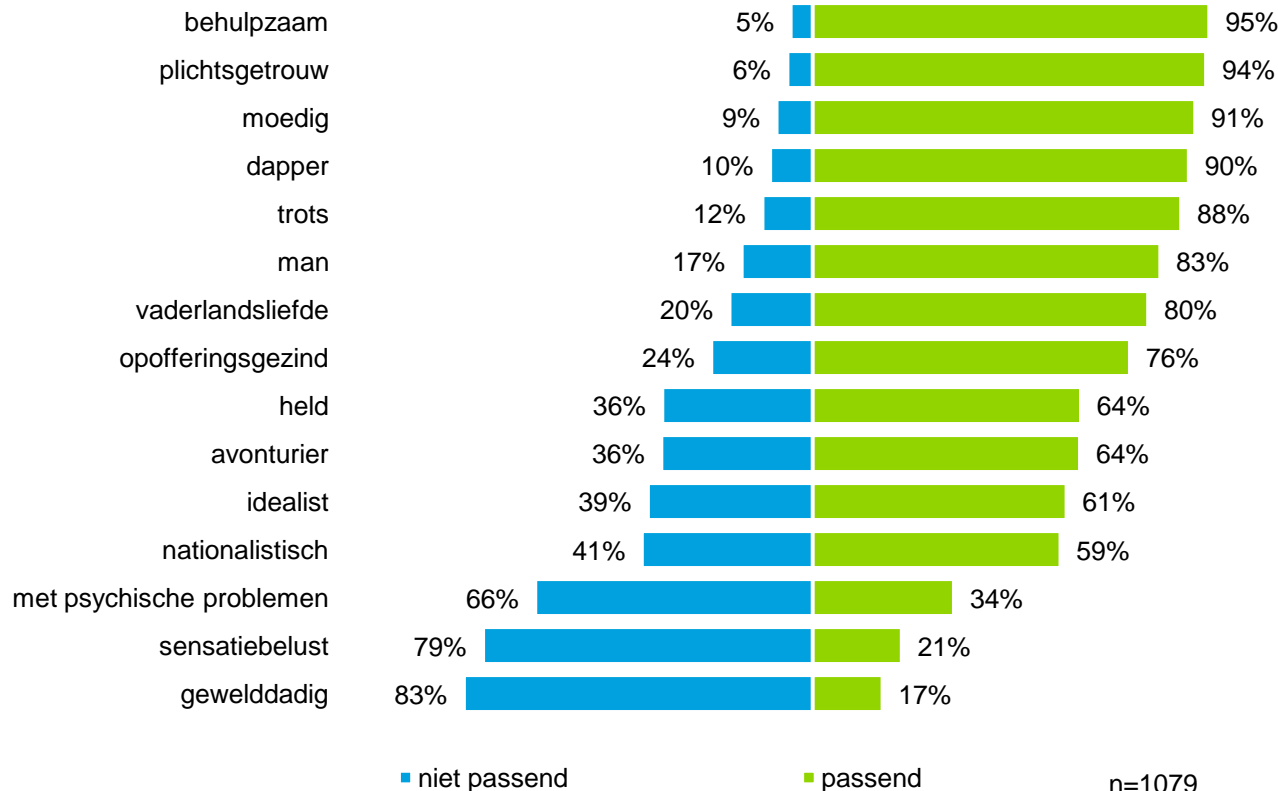
Mijn mening over veteranen is positief

Nederlanders zien veteranen vooral als behulpzaam, plichtsgetrouw en moedig.

2.2 Associatie veteraan

Associaties veteraan

b In 2012 werden veteranen sterker geassocieerd met:
 - plichtsgetrouw (96%)
 - vaderlandsliefde (85%)
 - nationalistisch (64%)

-Laagopgeleiden vinden de aspecten opofferingsgezind en met psychische problemen minder goed passen bij veteranen.
 -Mensen met een gemiddeld opleidingsniveau vinden de aspecten opofferingsgezind en avonturier vaker passen bij veteranen.
 -Hoogopgeleiden associëren veteranen vaker met psychische problemen en minder vaak met nationalistisch.

Jongeren tot 35 jaar hebben sterkere associaties bij veteranen, zij vinden moedig, opofferingsgezind, dapper, avonturier, sensatiebelust en man vaker passen bij veteranen. Ouderen vinden aspecten juist vaker niet passend. Dit geldt voor dapper, avonturier, held en met psychische problemen.

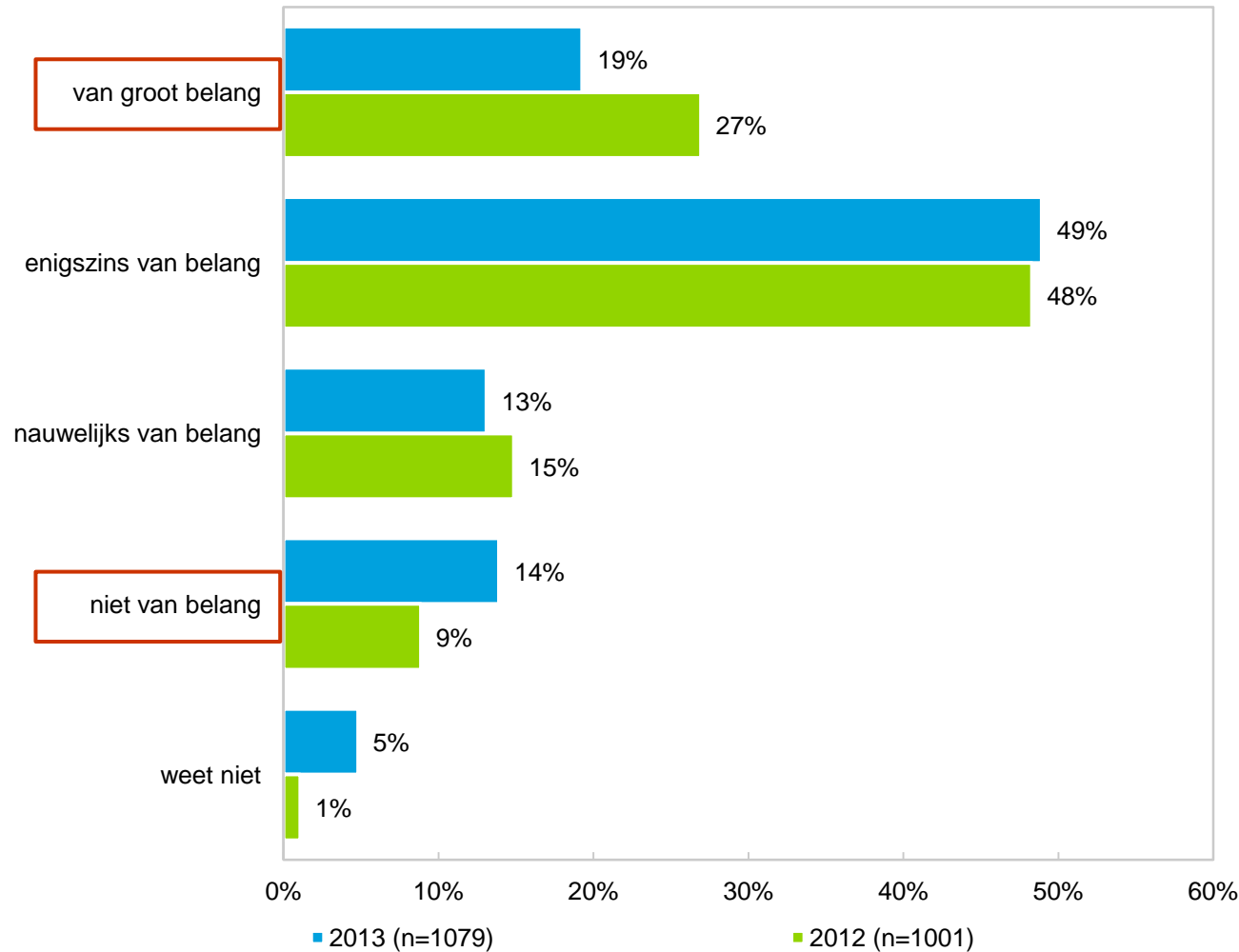
Vraagstelling:
 Op de volgende pagina's zullen verschillende aspecten worden getoond. We zijn erg benieuwd of u deze aspecten al dan niet vindt passen bij uw beeld van de Nederlandse veteraan. Het is de bedoeling om zo snel mogelijk aan te geven of u een aspect vindt **PASSEN** of **NIET PASSEN** bij een merk. Het gaat om uw indruk en niet persé om uw ervaring. Er bestaan hierbij geen goede of foute antwoorden.

(Bij het in kaart brengen van associaties is niet alleen bepaald welke aspecten in verband worden gebracht met veteranen, maar ook hoe sterk deze verbinding is, door te meten hoe snel een aspect wordt toegekend. Hierbij geldt; hoe sneller men reageert, hoe sterker de verbinding.)

Hoofdstuk 3: Militaire inzet – bekendheid en oordeel

Het belang van Nederlandse deelname aan vredesoperaties is licht gedaald in de ogen van Nederlanders.

Belang Nederlandse deelname vredesoperaties

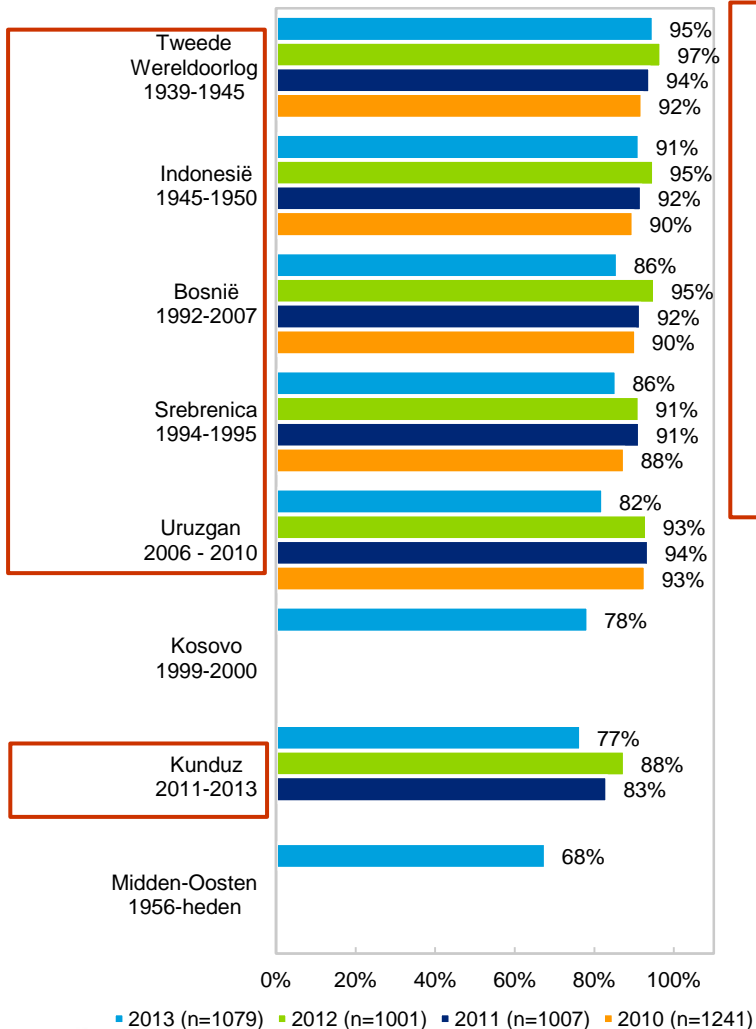

Vraagstelling:
Nederlandse deelname aan vredesoperaties vind ik:

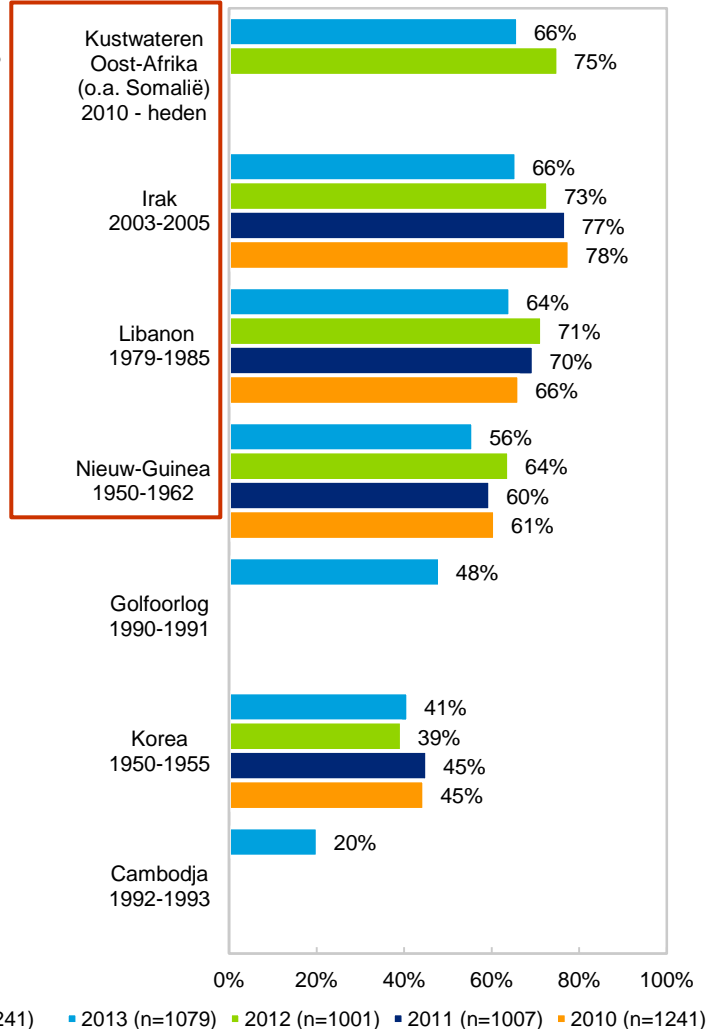
De bekendheid met de inzet van Nederlandse militairen is voor bijna alle missies gedaald.

3.2 Bekendheid inzet Nederlandse militairen

Bekendheid inzet Nederlandse militairen (1)

Bekendheid inzet Nederlandse militairen (2)

 Voor bijna al uitgevraagde missies is de bekendheid met de inzet van Nederlandse militairen. Deze daling is significant voor de volgende missies:

- Tweede Wereldoorlog
- Indonesië
- Libanon
- Bosnie
- Srebrenica
- Irak
- Uruzgan
- Nieuw-Guinea
- Kunduz

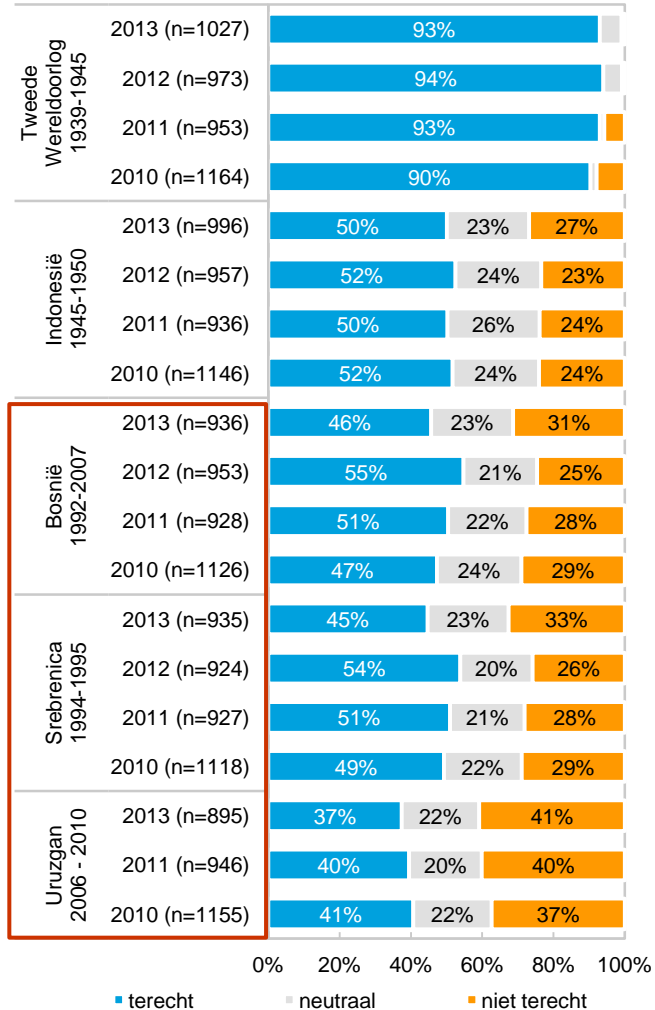
 Laagopgeleiden zijn minder bekend met de inzet van Nederlandse militairen bij veel missies. Dit verschil is vooral groot wat betreft de missie in de kustwateren van Oost-Afrika (57% versus 66% gemiddeld). Hoogopgeleiden zijn het best op de hoogte.

 Ouderen (64+) zijn veel vaker op de hoogte van de missies in Korea (64%) en Nieuw-Guinea (87%), maar weten minder vaak van de recentere missies in Irak en de Golfoorlog.

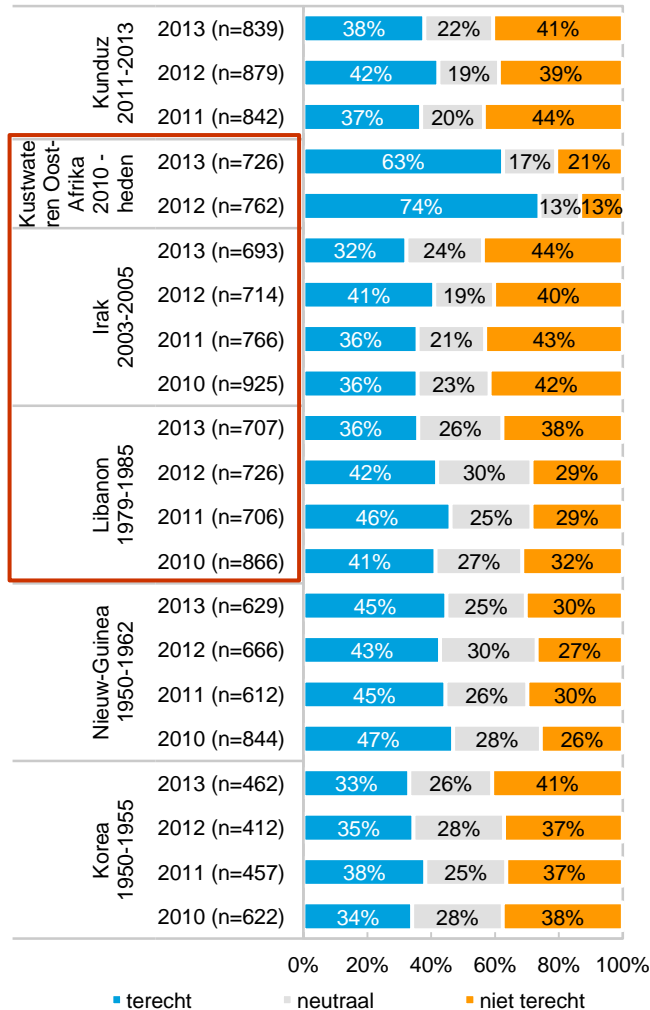
Vraagstelling:
Hieronder staan enkele meer of minder recente militaire conflicten. Kunt u bij ieder conflict aangeven of daarbij volgens u Nederlandse militairen zijn ingezet?

Het aandeel Nederlanders dat de inzet terecht vindt, is voor een aantal missies gedaald.

Terechtheid inzet militairen (1)

Terechtheid inzet militairen (2)

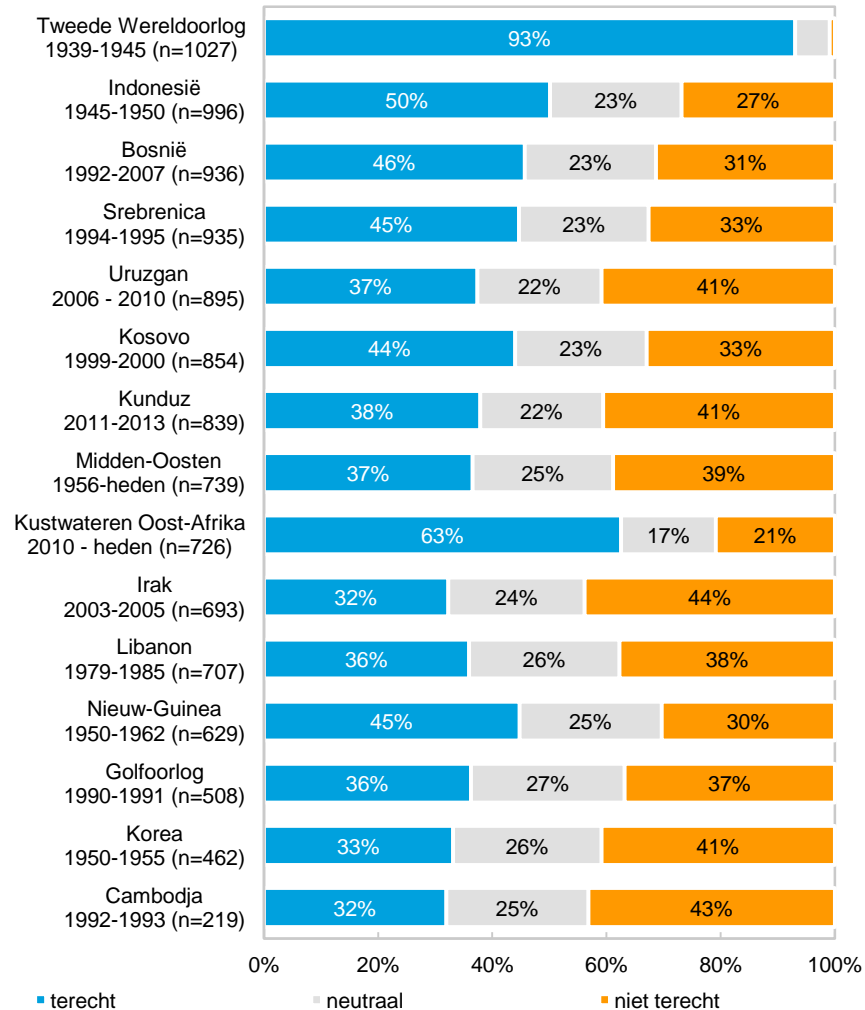
3.3 Terechtheid inzet Nederlandse militairen

Voor de missies in Libanon, Irak, Uruzgan, Kunduz, Srebrenica en de kustwateren van Oost-Afrika is het aandeel Nederlanders dat de inzet terecht vindt significant gedaald.

Vraagstelling:
Vindt u het, met de kennis die u nu heeft, terecht of niet terecht dat Nederlandse militairen zijn ingezet in de onderstaande situatie(s)?

Met name de inzet van militairen tijdens de Tweede Wereldoorlog en in de kustwateren van Oost-Afrika wordt als terecht gezien.

Terechtheid inzet militairen (2013)

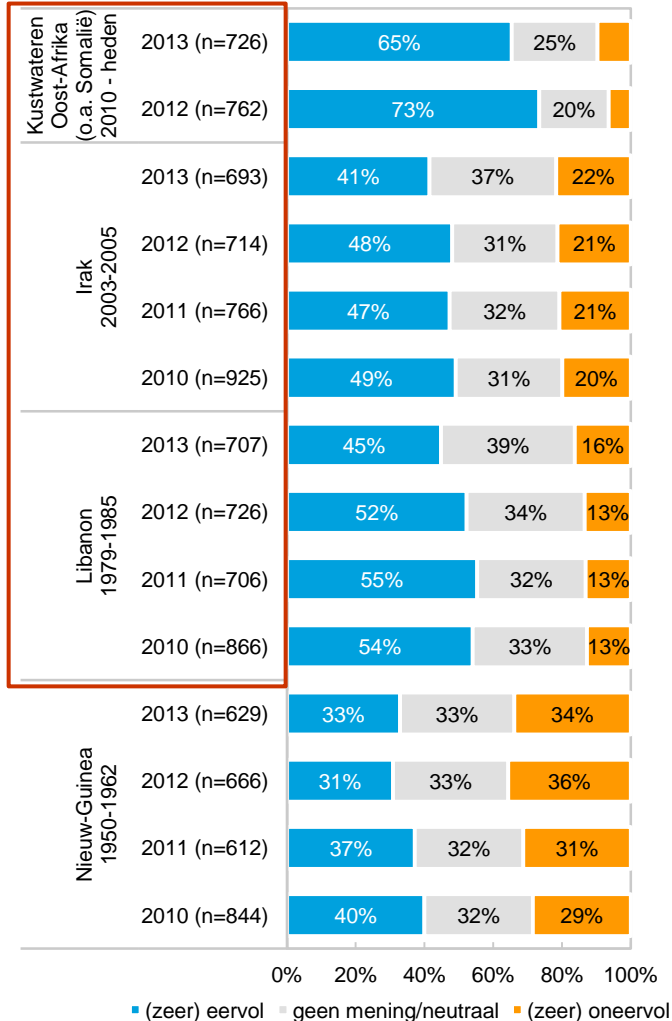
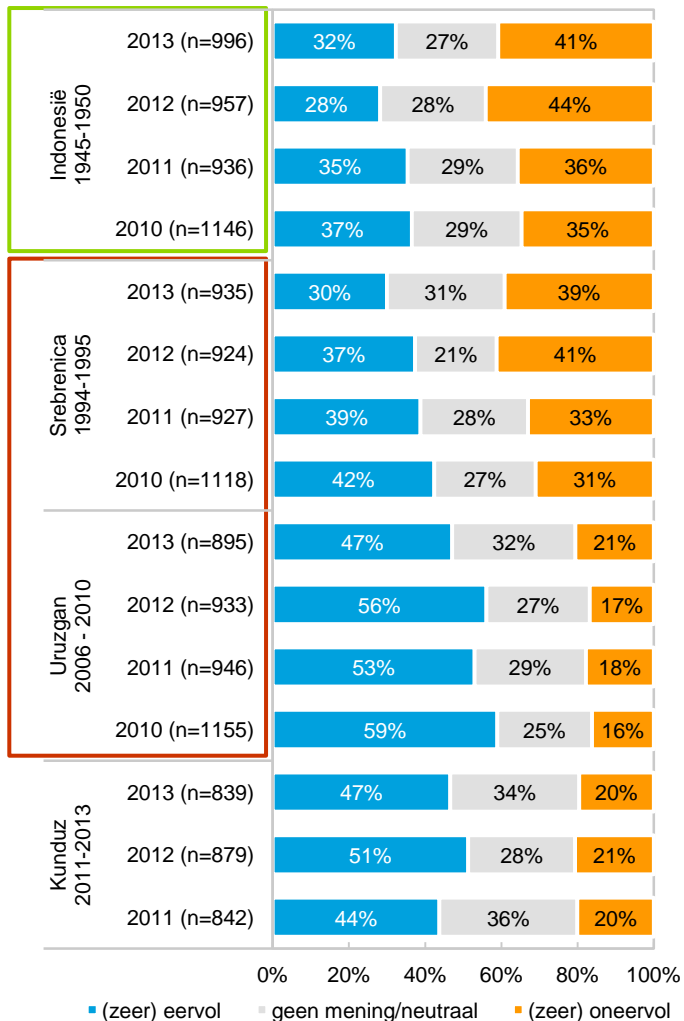

De meningen over de rol van Nederland zijn verdeeld. Met betrekking tot een aantal missies zijn Nederlanders kritischer dan in voorgaande jaren.

3.4 Oordeel Nederlandse rol

Beoordeling rol van Nederland (1)

Beoordeling rol van Nederland (2)

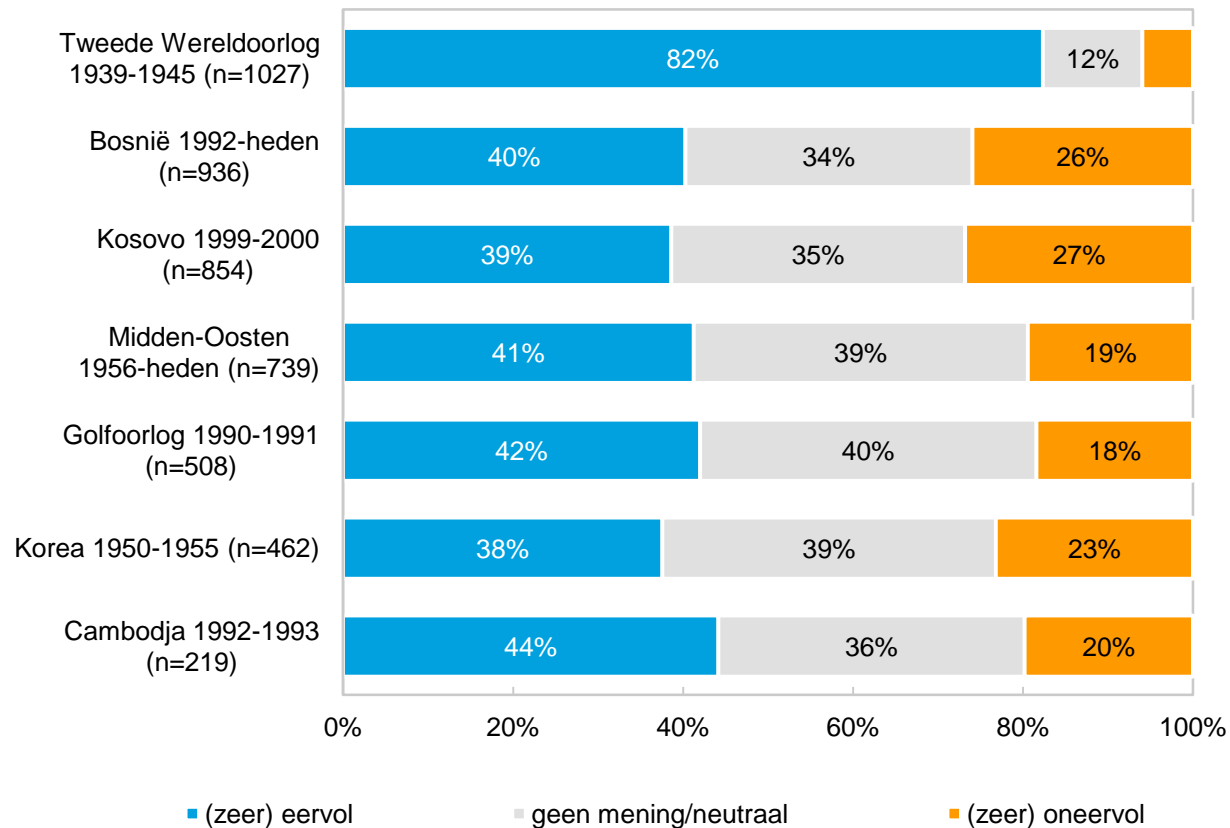
 Hoogopgeleiden zijn kritischer; zij vinden de rol van Nederland bij de missies in Indonesië en Srebrenica vaker (zeer) oneervol (respectievelijk 50% en 48%).

 Ouderen (64+) vinden de rol van Nederland in de Tweede Wereldoorlog vaker eervol (95%), maar de deelname aan de missies in Kunduz en het Midden-Oosten minder vaak eervol.

Vraagstelling:
Als u met de kennis die u nu heeft, terugkijkt naar de Nederlandse rol in de onderstaande situatie(s), kunt u dan per missie aangeven hoe eervol u de Nederlandse rol vindt?

De rol van Nederland in de Tweede Wereldoorlog wordt veruit het hoogst gewaardeerd.

Beoordeling rol van Nederland (3)

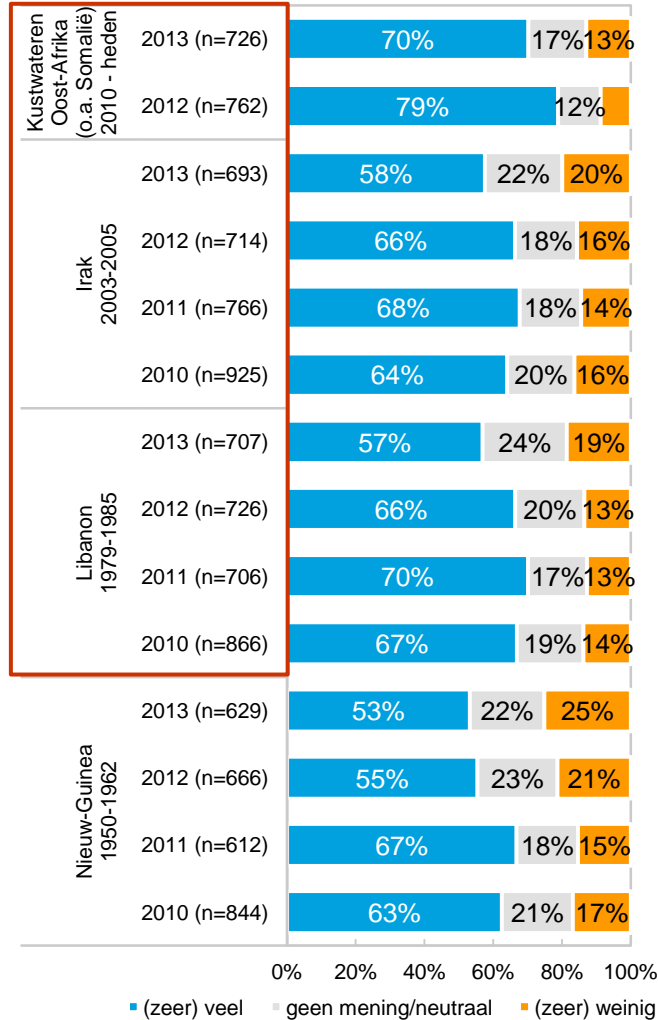
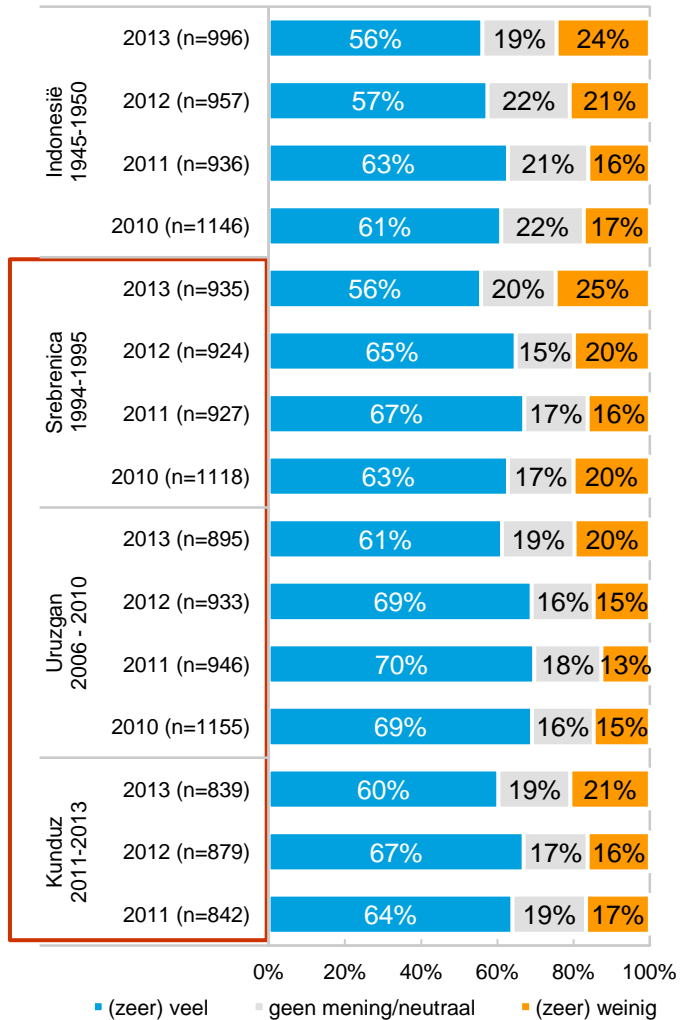

De mate van waardering volgt dezelfde trend als de bekendheid en de terechtheid; voor een aantal missies is de waardering gedaald.

3.5 Waardering ingezette militairen

Mate van waardering voor ingezette militairen (1)

Mate van waardering voor ingezette militairen (2)

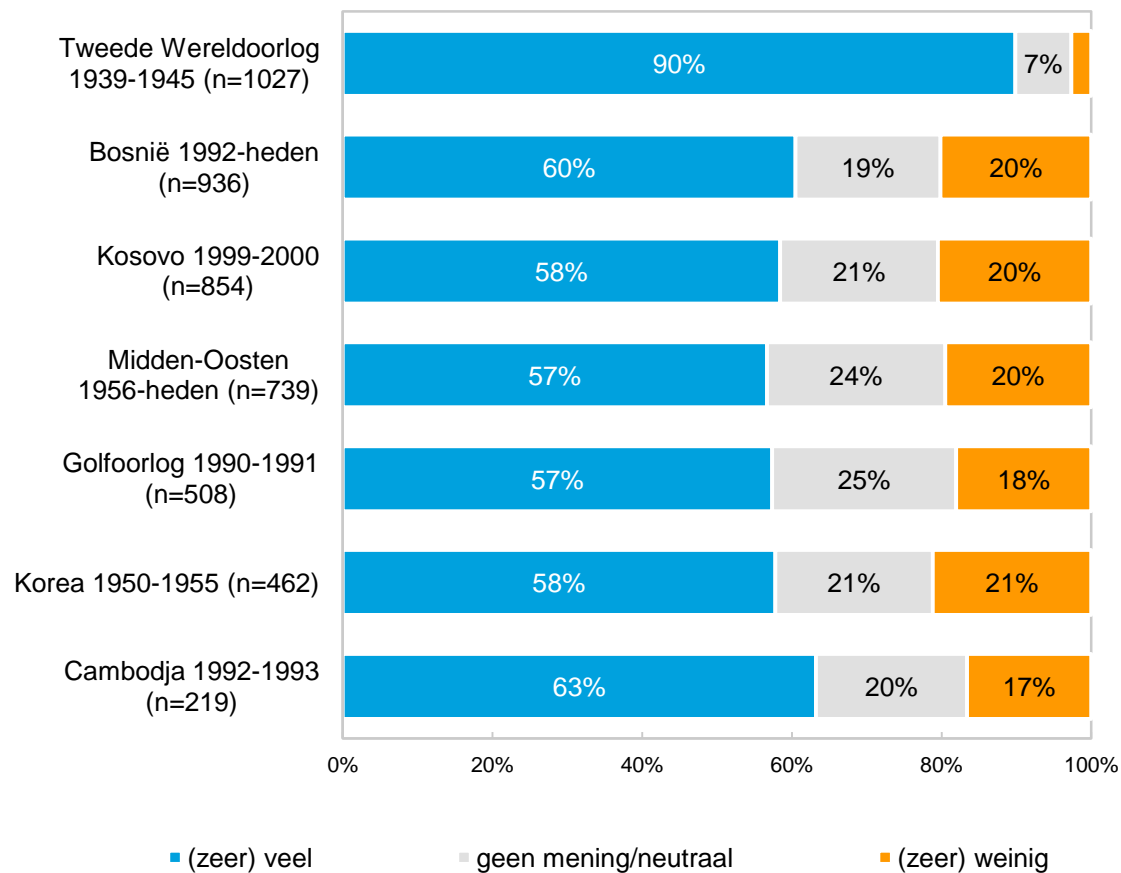
b Net als in voorgaande jaren is de waardering voor de ingezette militairen hoger dan het oordeel over de rol van Nederland.

Vraagstelling:
Kunt u per missie aangeven hoeveel waardering u persoonlijk heeft voor de Nederlandse militairen die werden ingezet?

Veteranen van de Tweede Wereldoorlog met afstand het hoogst gewaardeerd

3.5 Waardering ingezette militairen

Mate van waardering voor ingezette militairen (3)

b De waardering voor de missies op deze pagina is in voorgaande jaren niet bevraagd.

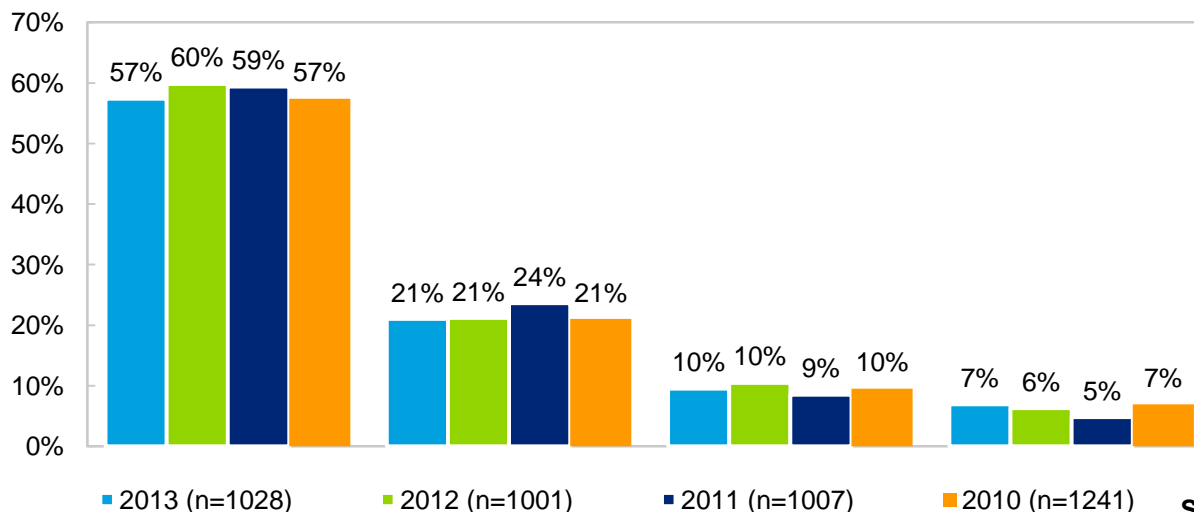
Hoofdstuk 4: Veteranen en de maatschappij

Net als in voorgaande jaren is een ruime meerderheid van de Nederlanders van mening dat Defensie verantwoordelijk is voor de nazorg van militairen.

4.1 Verantwoordelijkheid nazorg

Mensen in de leeftijd van 35 tot en met 49 jaar leggen de verantwoordelijkheid voor de nazorg van militairen en veteranen sterker bij Defensie neer.

Verantwoordelijkheid (na)zorg militairen

Stelling 1:
 Defensie is verantwoordelijk voor de nazorg voor militairen en veteranen. De behandeling voor geestelijke en lichamelijke klachten die voortvloeien uit het militaire verleden moet door Defensie betaald worden.

Leeswijzer grafiek:

De twee stellingen zijn aan de uitersten van een vierpuntsschaal gezet (zie weergave hierboven). Hoe dichterbij het uiterste, hoe meer men het met de stelling eens is.

Stelling 2:
 Geestelijke en lichamelijke klachten zijn een risico van het vak. Militairen zijn zelf medeverantwoordelijk voor hun gezondheid en dienen eventuele daaruit voortvloeiende behandelkosten gedeeltelijk zelf te betalen.

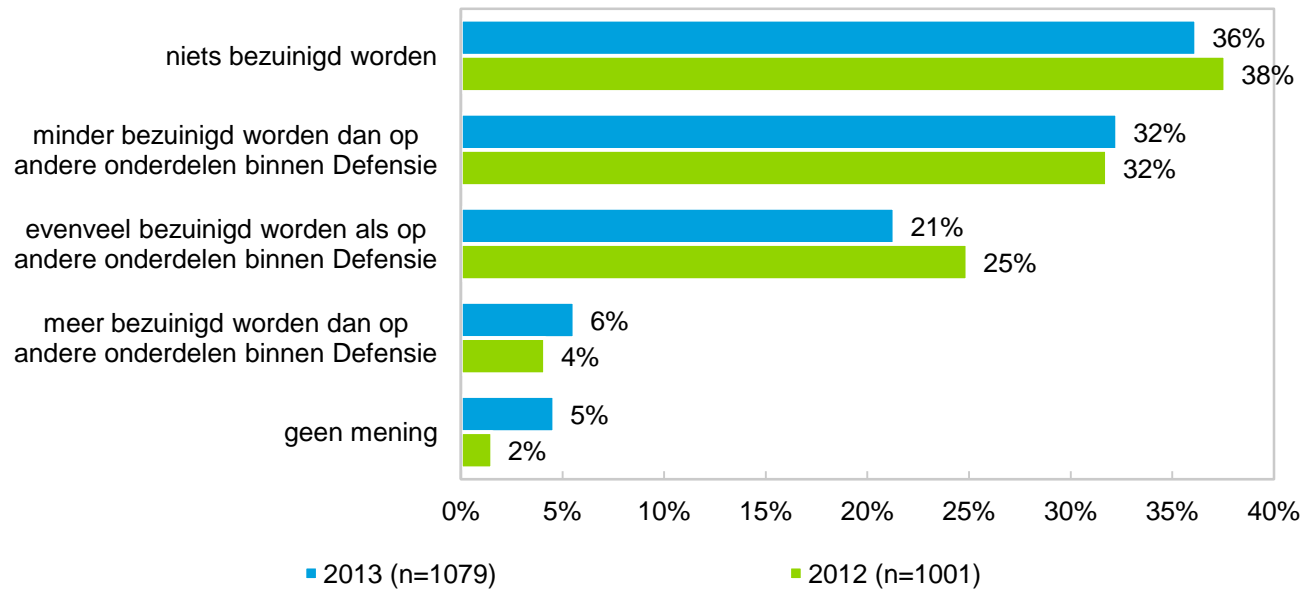
Vraagstelling:

Hieronder staan twee stellingen. Kunt u aangeven met welke stelling u het meer eens bent.

Nog steeds vindt een meerderheid van bijna 70% van de Nederlanders dat, in het geval van bezuinigingen, op nazorg niet of minder bezuinigd moet worden dan op andere defensieonderdelen.

4.2 Bezuinigingen (na)zorg

Bezuinigen op (na) zorg militairen

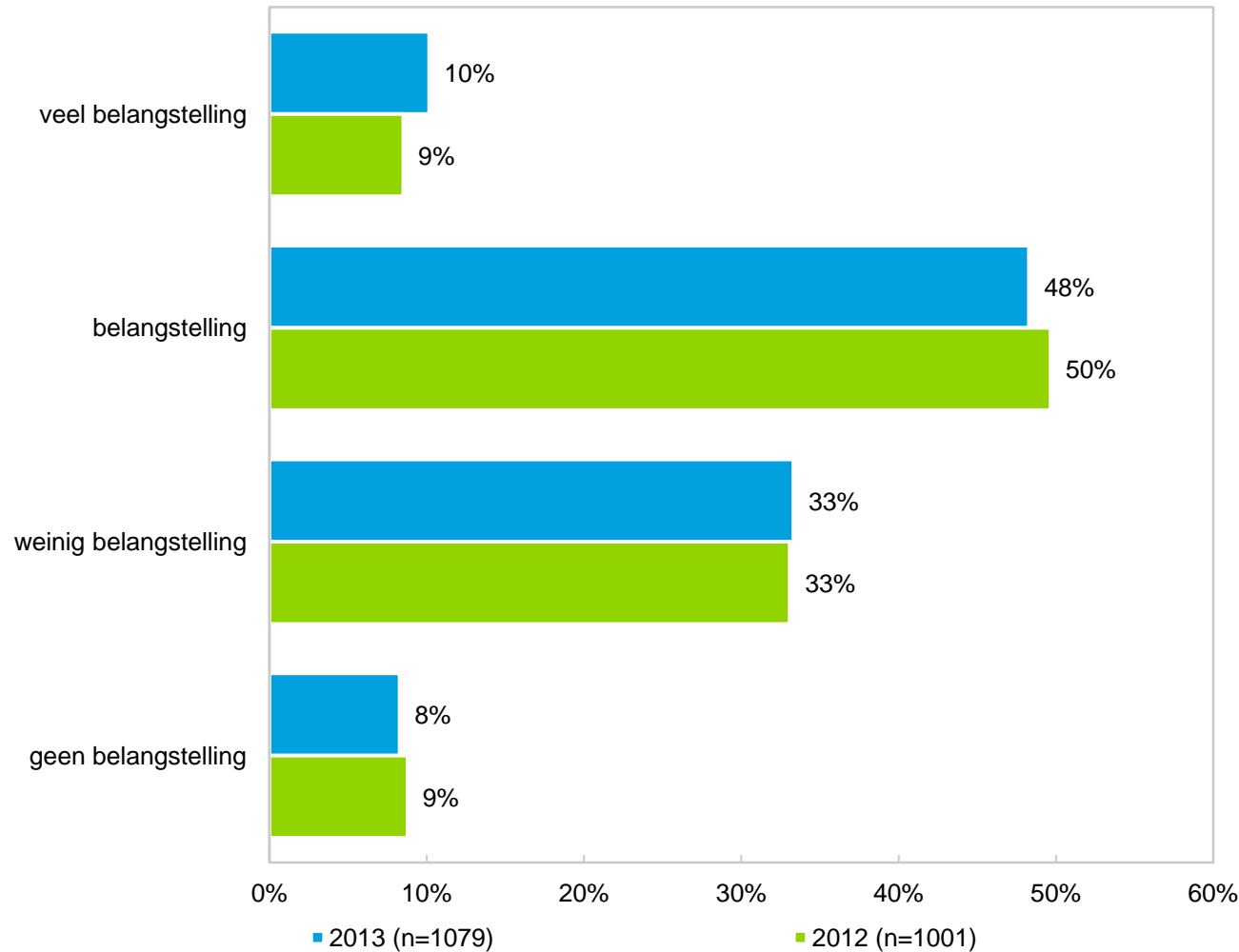
Jongeren (tot 35 jaar) zijn minder vaak van mening dat er, in het geval van bezuinigingen, niets bezuinigd moet worden op (na)zorg (26%), maar vinden wel vaker dat er minder dan op andere onderdelen van Defensie bezuinigd zou moeten worden (43%).

Vraagstelling:
 Het Ministerie van Defensie moet de komende jaren mogelijk verder bezuinigen. In hoeverre mag/kan er volgens u op de (na)zorg voor militairen en veteranen bezuinigd worden? Hierop kan...

De belangstelling voor veteranen en hun ervaringen is gelijk gebleven ten opzichte van vorig jaar.

4.3 Belangstelling veteranen

Mate belangstelling veteranen en hun ervaringen

 Hoogopgeleiden hebben minder belangstelling voor veteranen (51% versus 58% gemiddeld).

Vraagstelling:

- Voor veteranen en hun ervaringen heb ik:

Ruim zes op de tien Nederlanders vinden dat veteranen onzichtbaar zijn in de samenleving.

Veteranen in de maatschappij (1)

Het merendeel van de Nederlandse veteranen is psychisch beschadigd.

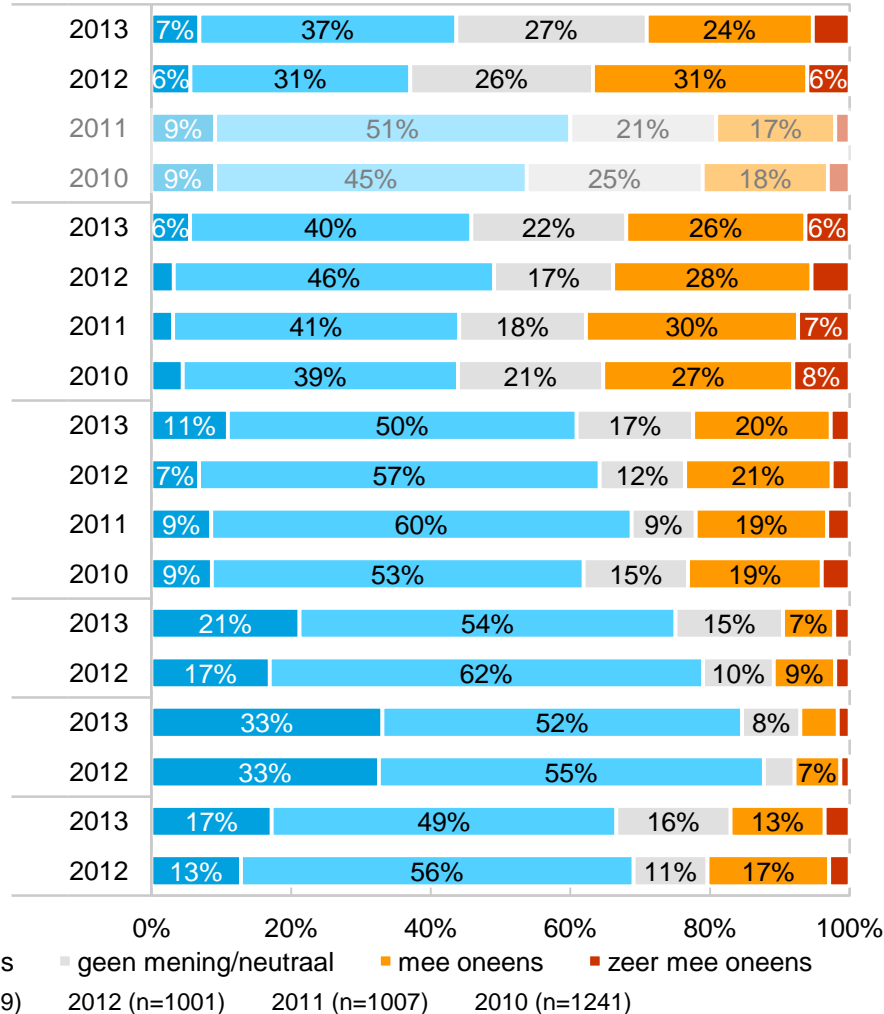
Ik vind dat Nederland zijn veteranen voldoende waardeert.

Veteranen zijn onzichtbaar in de Nederlandse samenleving.

Ik vind het een goede zaak dat de rechten van veteranen in een wet zijn vastgelegd.

Nederlandse veteranen hebben recht op optimale nazorg.

Nederlandse veteranen hebben recht op bijzondere waardering.

4.4 Stellingen m.b.t. veteranen

b Nederlanders zijn van mening dat veteranen recht hebben op optimale nazorg en ze vinden het een goede zaak dat de rechten van veteranen in de wet zijn vastgelegd. Een derde van de Nederlanders vindt dat er meer zou kunnen gebeuren wat betreft de waardering van veteranen.

Hoogopgeleiden vinden minder vaak dat veteranen recht hebben op bijzondere waardering (56%). Laagopgeleiden zijn vaker van mening dat veteranen psychisch beschadigd zijn (52%).

Nederlanders van 35 tot 50 jaar vinden minder vaak dat het merendeel van de veteranen psychisch beschadigd is (29%). Ouderen vinden vaker dat Nederlandse veteranen onvoldoende worden gewaardeerd (43%).

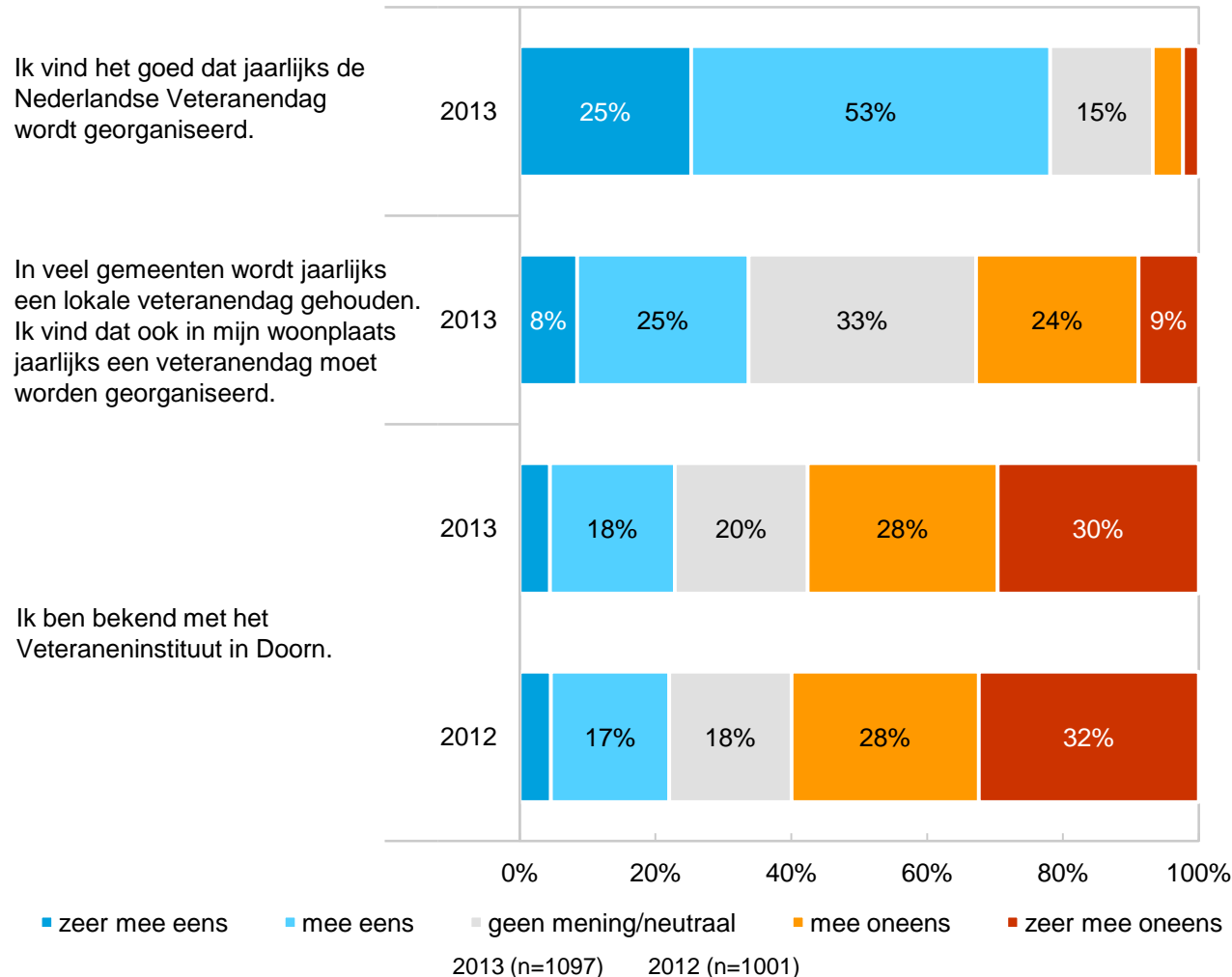
44% van de Nederlanders is het eens met de stelling dat het merendeel van de Nederlandse veteranen psychisch beschadigd is, terwijl de associatie met psychische beschadiging maar bij 34% van de Nederlanders bestaat. Het is moeilijk om vanuit de resultaten dit verschil te verklaren.

Vraagstelling: Hieronder staan enkele stellingen. Wilt u per stelling aangeven in hoeverre u het er mee eens bent?

Een grote meerderheid van de Nederlanders vindt het goed dat de Nederlandse Veteranendag jaarlijks wordt georganiseerd.

4.4 Stellingen m.b.t. veteranen

Veteranen in de maatschappij (2)

 Laagopgeleiden zijn vaker van mening dat in hun woonplaats een veteranendag georganiseerd moet worden (40%), terwijl hoogopgeleiden dit juist minder vaak vinden (24%). Laagopgeleiden zijn minder vaak bekend met het Veteraneninstituut.

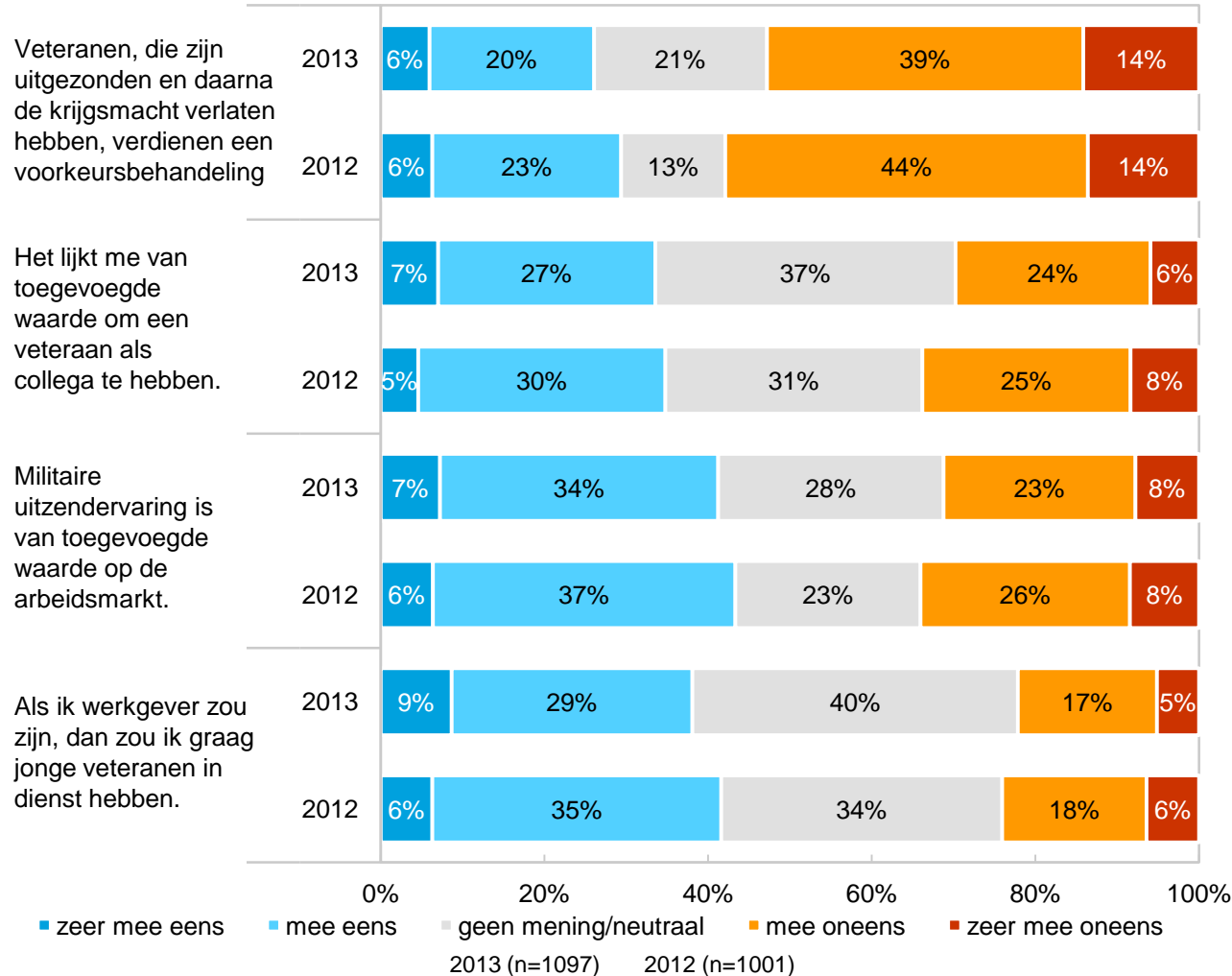
 Er is verdeeldheid over de noodzaak van de lokale veteranendag. Het aantal voorstanders, tegenstanders en respondenten zonder mening is gelijk verdeeld.

Vraagstelling:
Hieronder staan enkele stellingen. Wilt u per stelling aangeven in hoeverre u het er mee eens bent?

Nederlanders zijn verdeeld over de toegevoegde waarde van uitzendervaring op de arbeidsmarkt.

4.4 Stellingen m.b.t. veteranen

Veteranen op de arbeidsmarkt

b Nederlanders zijn vaker positief dan negatief over de toegevoegde waarde van veteranen op de civiele arbeidsmarkt. Het gaat de meeste mensen echter te ver om te stellen dat veteranen een voorkeursbehandeling verdienen.

 Hoogopgeleiden vinden in mindere mate dat veteranen een voorkeursbehandeling verdienen op de arbeidsmarkt (17%).

 Ouderen zijn positiever over veteranen op de arbeidsmarkt. Zij vinden vaker dat veteranen een voorkeursbehandeling verdienen op de arbeidsmarkt (38%) en zijn vaker van mening dat zij als werkgever graag veteranen in dienst zouden hebben (47%).

Vraagstelling:
Hieronder staan enkele stellingen. Wilt u per stelling aangeven in hoeverre u het er mee eens bent?

Hoofdstuk 5 Verschillen in achtergrond

(Ex-)militairen zijn betrokken, soms zorgt dit voor een positievere houding, vaak is men juist kritisch.

(Ex-)militairen hebben een sterkere mening dan niet-militairen. Dit uit zich soms in een positievere mening, maar ook vaak is deze groep juist kritischer.

- Ook vinden zij de volgende aspecten vaker niet passen bij veteranen:
 - Moedig
 - Dapper
 - Avonturier
 - Held (55% niet passend tegenover 36% gemiddeld!)
 - Vaderlandsliefde
 - Met psychische problemen
 - Nationalistisch
 - Trots
- Opvallend is echter dat (ex-)militairen de Nederlandse deelname aan vredesoperaties niet belangrijker vinden dan niet-militairen.
- Zij zijn beter op de hoogte van de inzet van Nederlandse militairen, en zij hebben een veel sterkere mening over deze inzet wat betreft of dit terecht en eervol is. Over het algemeen geven (ex-)militairen veel minder vaak een neutraal antwoord. Hun waardering voor de ingezette militairen is structureel lager dan van niet-militairen.
- (Ex-)militairen vinden vaker dat er op (na)zorg niets bezuinigd moet worden (44% tegenover 36% gemiddeld)
- (Ex-)militairen zijn ook kritisch wat betreft veteranen op de arbeidsmarkt. Een minderheid van 36% vindt dat uitzendervaring toegevoegde waarde biedt op de arbeidsmarkt, 47% is het hier niet mee eens (gemiddeld is dit 31%).

5.1 Verschil tussen wel/niet militair geweest

Militair (geweest)	%
ja	22%
nee	78%

Ouderen zijn nu kritischer over het belang van Nederlandse deelname aan vredesmissies dan in 2007.

- In 2007 hechtten ouderen meer belang aan de Nederlandse deelname aan vredesmissies, in 2013 vinden de 50+-ers dit juist vaker niet van belang.
- Net als in 2007 zijn ouderen in 2013 beter op de hoogte van de inzet van Nederlandse militairen dan jongeren. Er is ook een aantal interessante verschuivingen zichtbaar.
 - In 2007 wist 80% van de jongeren tot 35 jaar van de Nederlandse inzet van militairen in Srebrenica, in 2013 is dit gedaald tot 63%. (onder de oudere groepen is dit met minstens 90% stabiel gebleven)
 - De Nederlandse missie in Irak lijkt snel vergeten te worden; in 2007 was 83% van de Nederlanders hier van op de hoogte, in 2013 is dit nog maar 66%. Vooral ouderen zijn minder goed op de hoogte.
- In 2007 vonden Nederlanders van 50 tot 64 jaar de inzet van Nederlandse militairen in Indonesië vaker terecht, nu vinden zij dit juist vaker onterecht.
- In 2013 zijn de 50+-ers fors kritischer geworden over de inzet van Nederlandse militairen in Libanon. In 2007 vond 27% van de 50-64 jarigen dit niet terecht, net als 19% van de 65+-ers. In 2013 is dit respectievelijk 41% en 45%.
- Ook over de terechtheid van de inzet van Nederlandse militairen in Uruzgan zijn de oudere twee groepen kritischer dan jongeren en kritischer dan in 2007.
- Ouderen vinden de inzet van Nederlandse militairen bij veel missies (Indonesie, Libanon, Srebrenica, Uruzgan) minder eervol. In 2007 vonden ouderen de missie in Uruzgan juist minder vaak oneervol.
- In 2007 was 27% van de ouderen het vaker oneens met de stelling dat het merendeel van de Nederlandse veteranen psychisch beschadigd is, zij waren hiermee positiever dan gemiddeld (18% oneens). In 2013 zijn de jongere groepen naar de oudere groep toegetrokken (29% is het nu gemiddeld genomen met deze stelling oneens).

5.2 Verschil tussen leeftijden door de tijd

Leeftijd	2007	2013
18-34	27%	25%
35-49	30%	31%
50-64	32%	25%
65 en ouder	11%	19%

Bijlage verantwoording

Inleiding

Blauw Research voert sinds 2000 de Veteranenmonitor (een jaarlijks opinieonderzoek) uit in opdracht van Stichting het Veteraneninstituut (Vi). Deze monitor geeft inzicht in de houding en waardering onder de Nederlandse bevolking voor Nederlandse veteranen en de bekendheid met de inzet van de krijgsmacht in verschillende situaties.

Doelgroep, steekproef en respons

De doelgroep van dit onderzoek bestaat uit Nederlanders van achttien jaar of ouder. De steekproef is getrokken uit het eigen online panel van Blauw Research. De steekproef is gestratificeerd getrokken (met de Gouden Standaard als referentiebestand), zodat de steekproef representatief is voor de Nederlandse bevolking op het gebied van geslacht, leeftijd en opleiding. Er zijn in totaal 2024 mensen voor het onderzoek benaderd. Het responspercentage bedroeg 58%. De netto steekproef bestaat uit 1.097 respondenten. De steekproef is middels poststratificatie gewogen zodat de aandelen geslacht, leeftijd en opleiding de werkelijke aandelen in Nederland representeren.

Vragenlijst

De vragenlijst is in overeenstemming met Stichting Veteraneninstituut tot stand gekomen. Uitgangspunt was een vragenlijst die zoveel mogelijk gelijk is aan die van 2012, zodat de uitkomsten vergelijkbaar zijn.

Waar nodig, werd de vragenlijst geoptimaliseerd. In de vragenlijst zijn onder meer de volgende aspecten aan bod gekomen:

- het beeld (associaties) dat men heeft van Nederlandse militairen
- de mate van waardering voor veteranen,
- de bekendheid met de inzet van Nederlandse militairen in bepaalde conflictsituaties
- de bekendheid met veteranendag

Daarnaast is een aantal stellingen met betrekking tot veteranenthema's voorgelegd, zoals met het thema arbeidsmarkt en wordt er gevraagd naar de bekendheid met veteranendag.

Bij de opzet en het ontwerp van de vragenlijst is veel aandacht geschonken aan de wijze van vraagstelling en het opstellen van antwoordcategorieën. Waar mogelijk zijn antwoordcategorieën gerandomiseerd om eventuele volgorde-effecten te voorkomen. De vragenlijst is vooraf getest, waardoor interpretatiefouten bij respondenten zijn geminimaliseerd.

Veldwerk

Het kwantitatieve onderzoek is online uitgevoerd binnen de onderzoekspanels BlauwNL en het panel van vaste onderzoekspartner SSI. Blauw NL en SSI onderschrijven de ESOMAR/ ICC richtlijnen voor het uitvoeren van veldwerk. Het veldwerk liep van 4 september tot en met 10 september 2013. Op het moment dat ongeveer 10% van de beoogde respons was behaald, zijn de tussentijdse resultaten gecontroleerd en accuraat bevonden.

Dataverwerking , analyse en rapportage

Na afloop van het veldwerk is het opgebouwde databestand gecontroleerd op volledigheid en consistentie, en vervolgens geschikt gemaakt voor statistische analyse. Doordat de opzet van het onderzoek sinds 2002 gelijk is gebleven, kunnen ontwikkelingen in de tijd zichtbaar gemaakt worden. In de rapportage vinden vergelijkingen, indien mogelijk, plaats vanaf 2010.

Waar in dit rapport gesproken wordt over een verschil, dan is er sprake van een statistisch significant verschil met een significantieniveau van maximaal 5%. Dit betekent dat met minimaal 95% betrouwbaarheid gesteld kan worden dat het waargenomen verschil in de steekproef ook voor de gehele onderzoekspopulatie geldt. Als er sprake lijkt van een verschuiving, maar geen significante, dan spreken we van een indicatief verschil; er wordt dan gesproken over dat er een verschil lijkt.

De rapportage bestaat uit een management-samenvatting ('Kort & Krachtig'), een grafische weergave van de belangrijkste uitkomsten met toelichtingen en een onderzoeksverantwoording.

Als bijlagen zijn meegestuurd: de vragenlijst, het tabellenboek (waarin resultaten zijn uitgesplitst naar geslacht, leeftijd) en de uitlijsting van antwoorden op de open vragen weergegeven.